

Ansøgning om udlægning af sten til sikring af brink og til skjul i Tingsted Å, st. 13310-13615

Undertegnede skal hermed på vegne af *Lystfiskeriforeningen for Nykøbing Falster og Omegn, -LNF1920* og *Den sjællandske Grusbande*, ansøge om tilladelse til udlægning af sten til brinksikring og skjul i Tingsted Å, der løber til Guldborgsund i Guldborgsund Kommune.

Projektstrækningen, Tingsted Å, station 13310-13615.

Vi ønsker at forbedre de fysiske forhold ved udlægning af skjulesten på en nøje udvalgt strækning, hvor faldforholdene er fornuftige, og hvor der ikke er nogle vandafledningsproblemer.

Projektstrækningen vedrører Tingsted Å, station 13310-13615, hvilket omfatter bredejer, matr. 8mh og matr. 406, tilhørende Guldborgsund Kommune.

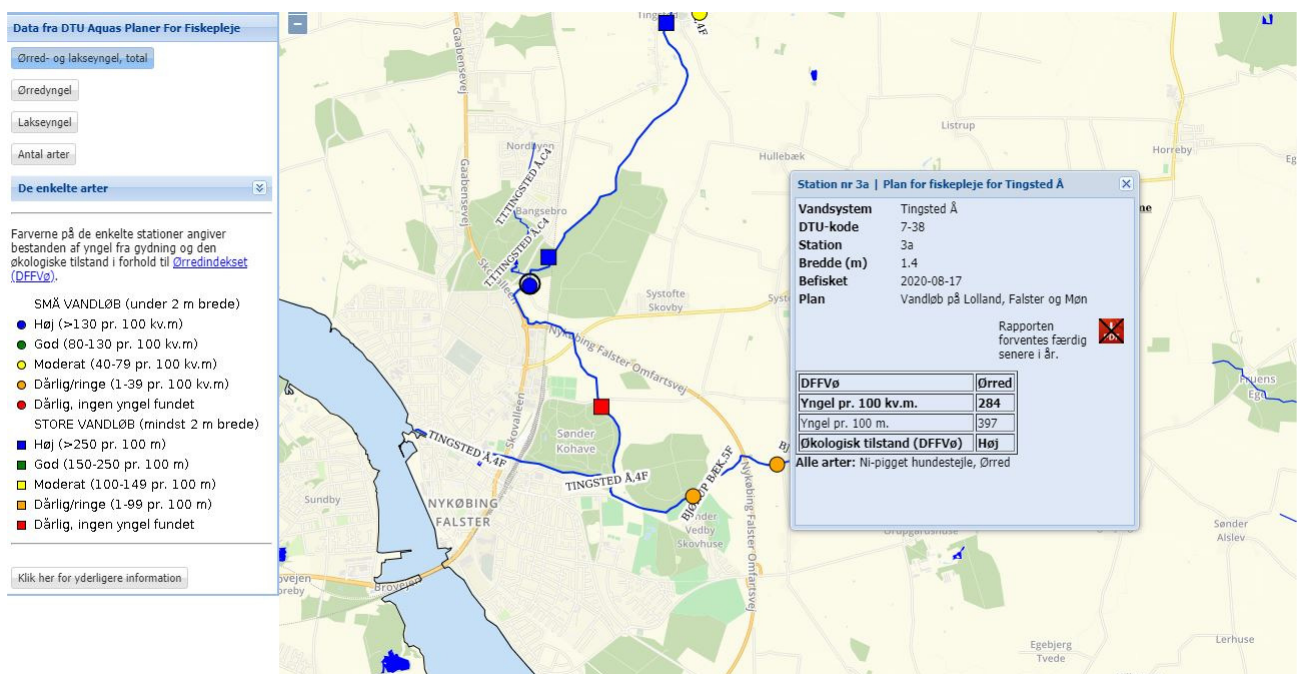
Den berørte strækning er vedlagt på oversigtskort som bilag.

Projektets formål:

Formålet med dette projekt er at skabe yderligere miljøforbedringer for fisk og fauna i vandløbet ved at udlægge sten til skjul uden at vandafledningsevnen berøres væsentligt, da den nøje udvalgte strækning har et gennemsnitligt fald på op til 1,5 ‰ på strækningen. Samtidig vil vi sikre brinkerne mod nedskridning med udlægning af kantsten, idet disse også sikrer en større fysisk variation i vandløbet.

Vandløbet skal ifølge vandrammedirektivet fungere som gyde- og opvækstvandløb for ørreder med god økologisk tilstand.

Strækningen umiddelbart opstrøms har fine ørredtætheder, når det gælder yngelforekomster, hvilket DTU Aqua undersøgte i sensommeren 2020.

I 2020 blev der observeret meget ørredyngel i Tingsted Å opstrøms projektstrækningen.

Desværre er der ikke tilstrækkelige skjul for denne yngel, hvorfor det må skønnes, at bestanden decimeres kraftigt i perioden frem til smolt-stadiet.

Samtidig løber Tingsted Å ind i bymæssig bebyggelse med overfladevand og spildevand, hvilket giver ringe overlevelse nede i Nykøbing Falster By.

Projektstrækningen ligger præcis i det område, hvor der er mulighed for en bestand af præ-smolt, og vil samtidig sikre standpladser for havørreder, der modnes inden gydningen, hvilket er en yderligere gevinst.

Projektets Lokalitet:

Tingsted Å var tidligere målsat på projektstrækningen som et B2-målsat laksefiskevand og skal nu leve op til Vandrammedirektivet med god økologisk tilstand.

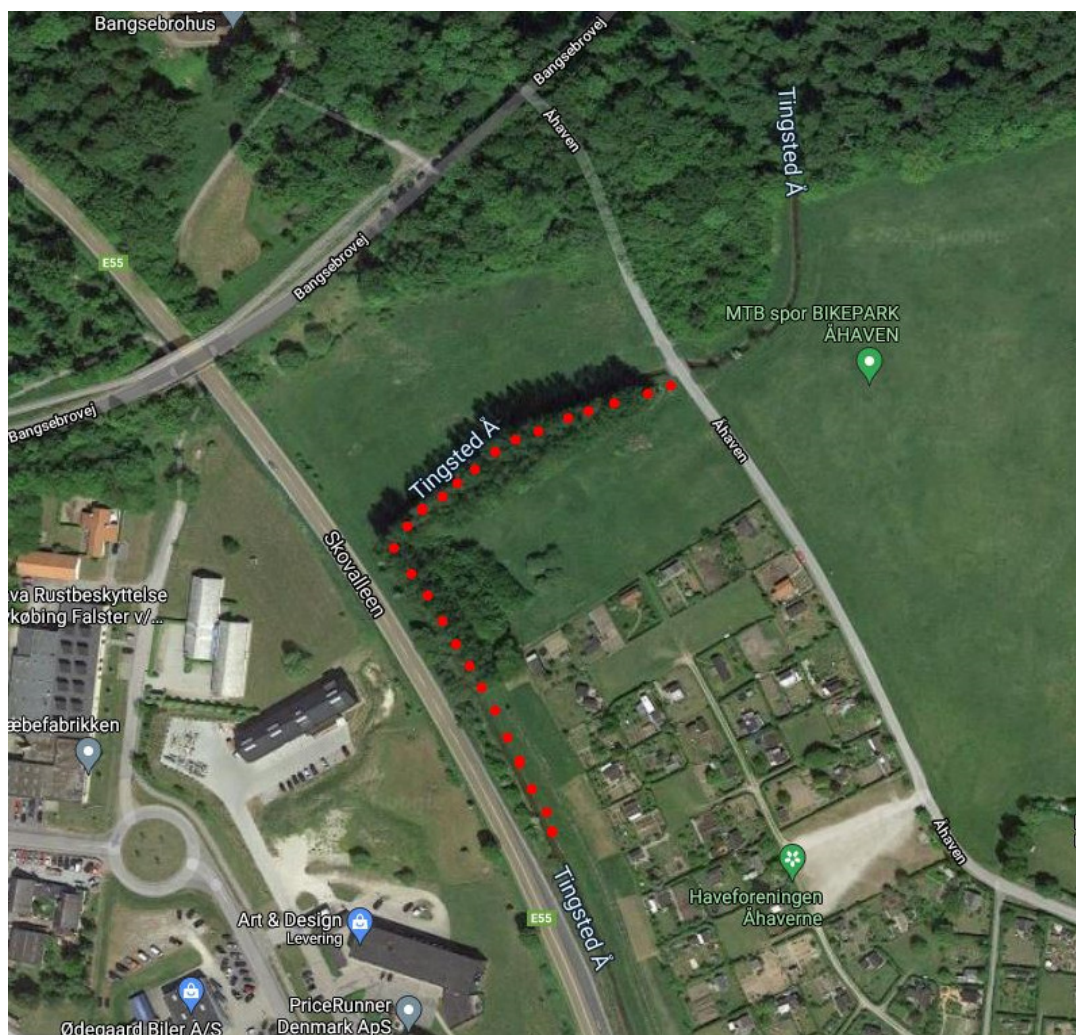
På de pågældende strækninger (se Bilag) af Tingsted Å løber vandløbet langs eng- og skovarealer.

På projektstrækningen skønnes det ifølge regulativet, at faldforholdene primært på den øverste del af projektstrækningen er så gode, at der ikke er behov for oprensning, hvis der udlægges sten, der vil forøge vandhastigheden.

Ligeledes er vedligeholdelsen beskrevet i regulativet, idet der skal grødeskæres to gange årligt. Grødeskæringen skal foretages på en sådan måde, at der så vidt muligt efterlades grødebræmmer skiftesvis i den ene og den anden side således, at der efterlades et slynget forløb.

Ligeledes er der beskrevet i regulativet, at værdifulde plantearter kan efterlades.

Projektstrækningen (ca. 300 meter) strækker sig fra broen over Åhaven til rørudløb fra industrikvarteret omkring Viborgvej, Herningvej og Ålborgvej.

På projektstrækningen er faldforholdene mellem 0,5-1,5 ‰, der er en enkelt gydebanke, som dog er sandet væsentligt til.

Opstrøms er der til gengæld store områder med stor gydeaktivitet, senest i denne vinter, 2020-21, hvor der blev registreret stor gydeaktivitet fra ørreder.

Projektstrækningen skal netop sikre overlevelse af yngel og præ-smolt fra denne strækning, ligeledes sikre standpladser for gydevandrende havørreder, der kan modnes inden gydning, og sidst, -men ikke mindst, leve op til Vandrammedirektivet.

Beskrivelse af projektforslaget

Projektforslaget indebærer følgende ændringer i Tingsted Å.

Projektstrækningen begynder ved station 13310, broen over åen ved Åhaven og slutter ved udløbet af rørledning fra industrikvarteret i st. 13615.

Projektstrækningen er dermed 300 meter lang og har et fald på mellem 0,5-1,5 ‰.

Strækningen forbedres med udlægning af sten til sikring af brinken og sten til skjul.

På strækningen er Tingsted Å mellem 2-2½ meter bred, dybden 10-30 cm, og der ønskes lagt 2-3 sten pr. løbende meter vandløb, hvilket svarer til ca. 30 m³ sten Ø 200-500 mm på strækningen.

De største sten lægges i kanten, mens de mindre sten lægges i strømrønden.

Udlægning af skjulesten og sten til brinksikring vil bidrage til, at vandløbs-strækninger indsnævres således, at vandhastigheden nær bunden øges.

Dette vil bidrage til at holde vandløbet fri for sand og fine sedimenter, hvilket i høj grad vil give en stor effekt på projektstrækningen, der er voldsomt belastet af sedimentaflejringer.

Efter udlægning af groft materiale vil vandløbets selvrensende effekt være væsentligt forbedret.

Det vurderes, at tiltaget på sigt vil føre til en forbedring af afvandingsforholdene, da behovet for oprensninger reduceres.

Skjulestenene vil skabe varierede strømningsmønstre og bidrage til at holde gruset fri for sand. Erfaringsmæssigt medfører udlægning af skjulesten ikke vandspejlshævninger, da stenene fylder en relativt lille del af det vandførende tværsnit og da der i øvrigt hurtigt vil erodere dybere strømrønder rundt om stenene, så det vandførende tværsnit bevares. Trods dette vil der være en risiko for, at stenene kan samle grene mv., der driver med strømmen, og dermed potentielt give anledning til lokale vandspejlshævninger, der dog ofte vil være af kortere varighed og mest udprægede ved lave vandføringer.

Skjulesten/brinksikring udlægges på eksisterende bund, idet den forøgede vandhastighed omkring stenene, vil skylle bunden ren for sand og slam.

Udlægning af skjulesten påvirker ikke vandløbets vandafledningsevne i nævneværdig grad jf. anbefalinger fra DTU Aqua.

Tingsted Å med sandaflejringer på projektstrækning.

Økonomi

Projektet kan kun realiseres, hvis der er finansiering via Gruspuljen. Gruspuljen afholder alle udgifter i forbindelse med indkøb af materialer til projektet.

Indkøb af ca. 30 m³ sten til skjul og brinksikring inkl. levering til en samlet værdi af 15.000.- kr (ekskl. moms).

Udlægningen vil ske ved hjælp af engagement fra "de frivillige" fra *LNF1920* og *Grusbanden*.

Det vil kunne gøres på en eftermiddag, idet det er muligt at køre med en lastbil langs vandløbet og lægge stenene på kronekanten langs vandløbet.

Det vil i den forbindelse være ønskeligt, hvis vores leverandør af sten ikke kan køre på strækningen langs vandløbet, at Guldborgsund Kommune vil lægge sten langs vandløbet således, at de frivillige derefter blot skal lægge dem til rette i vandløbet.

Forhåndstilladelse fra Lodsejer.

Forlods har vi haft en snak med Guldborgsund Kommune, og her ser man positivt på projektet, ikke mindst på baggrund af det lokale frivillige initiativ, både blandt foreningsfolk og blandt Grusbanden, samt det faktum, at der er blevet registreret gydeaktivitet opstrøms for projektstrækningen.

Undertegnede og samarbejdspartnere vil under udførelsen af projektet, gøre sig store anstrengelser for at undgå at beskadige brinkerne og skråningsanlægget mest muligt.

Ligeledes har vi garanteret, at dræn ikke beskadiges, og vi har efterhånden stor erfaring med placeringen af sten i vandløbet således, at der faktisk kan skabes yderligere træk i drænene ved korrekt placering af stenene.

12698-12702	Bro	4,30	
12806-12815	Bro	4,50	Åhaven

Station m	Betegnelse	Dimension m	Bemærkninger
12946	Rørtilløb fra højre	Ø 0,25	
12957	Rørtilløb fra højre	Ø 0,50	
12965	Rørtilløb fra højre	Ø 0,30	
13111	Rørtilløb fra højre	Ø 1,20	
13228	Rørtilløb fra højre	Ø 0,60	
13229	Rørtilløb fra højre	Ø 0,30	
13456	Rørtilløb fra højre	Ø 0,30	

Tidshorisont

På vegne af *LNF1920* og *Grusbanden*, vil vi gerne have udført projektet i sensommeren/efteråret 2021.

I denne periode er der normalt tørt og forholdene for at færdes med maskiner/trillebører er normalt gode. Samtidigt er det også vigtigt at projektet udføres inden der er optræk af gydende havørreder og således, at ynglen i sensommeren kan finde skjul.

Bilag: Kort over de anførte strækninger.

Med venlig hilsen

Lystfiskeriforeningen for Nykøbing Falster og Omegn (LNF1920)

Jens Tudvad
Strandvænget 11
4760 Vordingborg
Tlf. 26844358
E-mail: jenstudvad@gmail.com,

Den sjællandske Grusbande, Vand- og fiskepleje,

v/bandleder,
Rune Hylby,
Roskildevej 581,
Snekkerup,
4174 Jystrup,
tlf. 25364280,
mail: runehylby@gmail.com.

